

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/102/2019
Identifikačné číslo spisu:	7115214536
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7115214536.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Ľalíka a členov JUDr. Aleny Svetlovskej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v spore žalobkyne MUDr. Z., bývajúcej v H., zastúpenej advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., so sídlom v Košiciach, Kmeťova 26, IČO: 47 237 406 proti žalovanému CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt., so sídlom v Budapešti, Flórián tér 1, Maďarsko, zastúpenému JUDr. Lászlóm Lengyelom, advokátom so sídlom v Dunajskej Strede, Športová 978/45, o zaplatenie 2 400,-eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 38C/253/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 8. augusta 2018, sp. zn. 1Co/256/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. októbra 2016, č. k. 38C/253/2015-71 uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni 2 400,-eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 18. decembra 2014 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

V odôvodnení uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázať, že dňa

26. novembra 2013 žalobkyňa ako poistník a poistený vyplnila a podpísala návrh poistnej zmluvy č. 1200756819 so žalovaným prostredníctvom sprostredkovateľa (spoločnosť CONSEQUIT s. r. o.), predmetom ktorej malo byť Eurové investičné životné poistenie Pannónia Pro za účelom strednodobého zhodnocovania finančných prostriedkov na báze pravidelných ročných vkladov. O spísaní návrhu vydal písomnú informáciu zástupca sprostredkovateľa, ktorý návrh podpísaný žalobkyňou prevzal. V návrhu na uzavretie poistnej zmluvy nebol určený začiatok poistenia, doba trvania bola určená „na celý život“ a doba platenia bola určená na 15 rokov, s počiatočným vkladom 2 400,-eur, ktorý bol splatný ročne, avšak bez uvedenia konkrétneho dátumu splatnosti. Podľa obsahu návrhu poistnej zmluvy žalobkyňa neprehlásila, že by pristupovala k Všeobecným podmienkam CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. a Osobitným podmienkam investičného životného poistenia Pannónia Pro, avšak v návrhu na uzavretie poistnej zmluvy z 26. novembra 2013 potvrdila ich prevzatie,

ako aj prevzatie ďalších listín. Žalovaný dňa 5. januára 2015 vystavil žalobkyni poisťnú zmluvu - kópiu pod č. 1200756819, v ktorej potvrdil údaje z návrhu poisťnej zmluvy z 26. novembra 2013 ohľadne zmluvných strán, začiatku a konca poistenia, výšky poistenia, oprávnených osôb v prípade úmrtia poistenca. V rozpore s návrhom poisťnej zmluvy však zmenil počiatočnú poisťnú sumu poistenia na sumu 2 520,-eur.

Súd prvej inštancie poukázal na výklad ustanovenia § 792 v spojení s § 43 a nasl. Občianskeho zákonníka a uviedol, že bez akceptácie návrhu žalobkyne na uzavretie poisťnej zmluvy zo strany žalovaného v zmysle § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka k uzavretiu poisťnej zmluvy nedošlo. Bolo nesporné, že žalobkyňa dňa 27. novembra 2013 zaplatila

prvé poisťné v sume 2 400,-eur, avšak nemožno to považovať za uzavretie poisťnej zmluvy, lebo v zmysle § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka by muselo ísť o návrh zo strany poisťovateľa a nie zo strany budúceho poistníka. V danom prípade však k akceptácii návrhu

na uzavretie poisťnej zmluvy z 26. novembra 2013 na základe úkonu žalovaného v lehote podľa § 792 Občianskeho zákonníka nedošlo. V súlade s ustanoveniami § 451, § 456, § 457 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie zaviazal žalovaného vydať žalobkyni prijaté plnenie v sume 2 400,-eur spolu s 5,05% úrokom z omeškania od 18. decembra 2014

do zaplattenia v súlade s ustanoveniami § 517, § 563 Občianskeho zákonníka. V prevyšujúcej časti žalobu ohľadne uplatneného úroku z omeškania od 27. novembra 2013 do 17. decembra 2013 ako nedôvodnú zamietol.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania žalovaným, rozsudkom z 8. augusta 2018, sp. zn. 1Co/256/2017 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdil. Uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že bez akceptácie návrhu žalobkyne na uzavretie poisťnej zmluvy zo strany žalovaného v zmysle ustanovenia § 792

ods. 1 Občianskeho zákonníka k uzavretiu poisťnej zmluvy medzi stranami sporu nikdy nedošlo. Uviedol, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, ako aj správne právne vec posúdil. Stotožnil sa odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie a dodal, že z vykonaného dokazovania nevyplynulo, aby dohodou strán bola účinnosť prijatia návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy určená k inému okamihu. Za dohodu strán nebolo možné považovať ani odkaz žalovaného na všeobecné poisťné podmienky životného poistenia, podľa ktorých poistenie vznikne aj vtedy, ak žalovaný nezaujme stanovisko k poisťnému návrhu do 15 dní, keďže všeobecné poisťné podmienky sú súčasťou poisťnej zmluvy, k uzatvoreniu ktorej podľa záveru odvolacieho súdu nedošlo. Z vykonaného dokazovania nevyplynul podľa odvolacieho súdu

ani skutkový záver, v zmysle ktorého by žalobkyňa vyjadrila svoju vôľu byť viazaná svojím návrhom na uzavretie poisťnej zmluvy v prípade, že žalovaný do 15 dní nezaujme stanovisko

k jej návrhu. Napokon konštatoval, že k uzavretiu poisťnej zmluvy medzi stranami sporu nemohlo dôjsť ani z dôvodu, že žalovaný neakceptoval obsah návrhu v nezmenenej podobe

a v rozpore s návrhom žalobkyne zmenil v poisťnej zmluve (jej kópii) výšku počiatočnej poisťnej sumy poistenia. Napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu,

že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces

(§ 420 písm. f) C. s. p.). Namietal, že odvolací súd založil rozhodnutie „nečakane“ na iných právnych záveroch, než súd prvej inštancie, čím mu bolo odňaté právo namietat správnosť (novozaujatého) právneho názoru. Uviedol, že odvolací súd svoj právny záver ohľadom všeobecných podmienok

poistenia a uzatvorenia poistnej zmluvy vyvodil zo skutočností, ktoré súd prvej inštancie výslovne právne neposudzoval. Ďalej uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od riešenia otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.). Podľa názoru žalovaného, odvolací súd nesprávne právne posúdil otázky:

i) či sú poistné podmienky súčasťou návrhu na uzavretie poistnej zmluvy;

ii) či môže byť účastníkmi poistnej zmluvy uzavretá konkludentne dohoda,

že akceptácia návrhu zmluvy nadobudne účinnosť k inému okamihu, ako to vyplýva z § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal na ustanovenie § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sú všeobecné poistné podmienky obligatórnou súčasťou každej poistnej zmluvy a z tohto dôvodu musia byť súčasťou aj návrhu na uzavretie poistnej zmluvy. Vychádzajúc z uvedeného potom v zmysle bodu 4. písm. b) všeobecných podmienok poistenia, predložením návrhu žalobkyňa vyjadrila svoju vôľu byť viazaná svojím návrhom v prípade,

že žalovaný do 15 dní k nemu nezaujme stanovisko. Konštatoval, že tým došlo medzi účastníkmi ku konkludentnej dohode o vzniku predmetnej poistnej zmluvy k inému okamihu. Dodal, že princíp zmluvnej voľnosti umožňuje zmluvným stranám upravovať si vzájomné pomery podľa svojich potrieb a záujmov. V danom prípade bolo v záujme oboch strán uzavrieť poistnú zmluvu. Dodal, že poistná suma v listine „poistná zmluva - kópia zo dňa 5. januára 2015“ nebola zmenená, keďže žalovaný tento úkon urobil oprávnené na základe uzavretej poistnej zmluvy, a to na základe bodu 10. „Osobitných podmienok Eurového investičného životného poistenia Pannónia Pro“. Navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že súdy nižších inšancií správne konštatovali, že k vzniku poistnej zmluvy medzi stranami sporu nikdy nedošlo, pretože žalobkyňa v lehote podľa § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedostala od žalovaného oznámenie o prijatí svojho návrhu. Poukázala na nepravdivé tvrdenie žalovaného, že sa súdy nevenovali posudzovaniu všeobecných podmienok poistenia, keďže jednoznačne uviedli a odôvodnili nemožnosť aplikácie všeobecných podmienok poistenia na návrh poistnej zmluvy, pričom konštatovali, že poistné podmienky sa vzťahujú len na platnú poistnú zmluvu, o čo v danom prípade nešlo. Žalobkyňa uzavrela, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo založené na iných právnych názoroch, ako rozhodnutie súdu prvej inštancie, ale práve naopak, odvolací súd v plnej miere poukázal na jeho správnosť, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Navrhla dovolanie žalovaného odmietnuť, resp. zamietnuť. Uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“), príslušný

na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané

(§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.), po preskúmaní, či dovolanie obsahuje

zákonom predpísané náležitosti (§ 428 C. s. p.) a či sú splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., v rámci dovolacieho prieskumu, dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné, a preto ho zamietol (§ 448 C. s. p.).

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje

len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania

pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných

prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn.

1Cdo/113/2012, sp. zn. 2Cdo/132/2013, sp. zn. 3Cdo/18/2013, sp. zn. 4Cdo/280/2013, sp. zn. 5Cdo/275/2013, sp. zn. 6Cdo/107/2012 a sp. zn. 7Cdo/92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (sp. zn. 1Cdo/6/2014, sp. zn. 3Cdo/209/2015, sp. zn. 3Cdo/308/2016, sp. zn. 5Cdo/255/2014).

8. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C. s. p.

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

10. Podľa § 432 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Podľa § 440 C. s. p. dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá bola riešená odvolacím súdom, avšak dovolací súd ju dosiaľ ešte neriešil. Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1

C. s. p.), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 C. s. p. (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/203/2016, sp. zn. 3Cdo/216/2017, sp. zn. 4Cdo/64/2018, sp. zn. 6Cdo/113/2017, sp. zn. 7Cdo/95/2017 a sp. zn. 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 C. s. p. môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

12. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podľa § 431 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

14. V preskúmvanej veci dovolací súd prioritne skúmal podmienky dovolacieho prieskumu z hľadiska prípustnosti dovolania a uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania predpokladá, že dovolateľ v dovolaní vymedzí práve tú právnu otázku (nie inú, resp. neuvedie žiadnu), od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p). Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu, teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku. Navyše musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/203/2016, sp. zn. 2Cdo/54/2018, sp. zn. 3Cdo/6/2017, sp. zn. 3Cdo/67/2017, sp. zn. 4Cdo/95/2017, sp. zn. 7Cdo/140/2017).

15. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská, publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk, vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018, sp. zn. 6Cdo/29/2017, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, pod R 71/2018).

Napokon za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1. 1. 1993, s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnil, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu, spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci, predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, treba do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31. 12. 1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ

o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (č. I, 1965 - 1967), 1980 (č. II, 1964 - 1969) a 1986 (č. IV, 1970 - 1983), pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikatúrou.

V súlade s čl. 2 ods. 2, 3 Základných princípov C. s. p. je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie.

16. Žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie skutkových okolností týkajúcich sa okamihu uzatvorenia poistnej zmluvy. Podľa jeho názoru, súdy nižších inštancií nesprávne právne posúdili dohodu účastníkov poistnej zmluvy vo vzťahu k okamihu jej uzavretia, ak uviedli, že poistná zmluva medzi nimi nevznikla. Poukázal na ustanovenie § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa všeobecných poistných podmienok, ktoré majú byť súčasťou poistnej zmluvy. V súlade so zásadou zmluvnej voľnosti uviedol, že všeobecné poistné podmienky žalovaného boli súčasťou poistnej zmluvy č. 1200756819, z ktorých vyplýva, že poistenie vznikne aj vtedy, ak žalovaný nezaujme stanovisko k poistnému návrhu do 15 dní (bod 4 písm. b). Pred uzavretím poistnej zmluvy sa žalobkyňa s nimi oboznámila, lebo boli súčasťou návrhu zmluvy, ktorú skutočnosť konštatoval aj súd prvej inštancie.

Tým došlo konkludentne k dohode o vzniku poistnej zmluvy k inému okamžiku, než k okamžiku, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu dôjde späť žalobkyni. Podľa jeho názoru, prijatie návrhu žalobkyne na uzavretie poistnej zmluvy v inom okamžiku, ako to ustanovuje ustanovenie § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bolo naplnené „iným včasným konaním“ žalovaného v zmysle § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to tým, že žalovaný v súlade s vôľou žalobkyne nezaujal žiadne stanovisko k jej návrhu na uzavretie poistnej zmluvy v lehote ňou stanovenej. Aj keď prijatie návrhu nebolo urobené písomne, podľa žalovaného došlo k uzavretiu poistnej zmluvy 16-tým dňom odo dňa 26. novembra 2013, teda dňom 12. decembra 2013.

17. Podľa § 792 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, na uzavretie poistnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ, a ak ju neurčil, do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Poistná zmluva je uzavretá okamihom, keď navrhovateľ dostane oznámenie o prijatí svojho návrhu. Návrh poistiteľa možno prijať tiež zaplatením poistného vo výške uvedenej v návrhu, ak sa tak stane v lehote podľa odseku 1; poistná zmluva je v takom prípade uzavretá, len čo bolo poistné zaplatené.

18. V preskúmvanej veci z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že zo strany žalovaného ako poistiteľa nedošlo k akceptácii návrhu poistnej zmluvy predloženého žalobkyňou (č. I. 6 spisu), v dôsledku čoho nedošlo uplynutím hmotnoprávnej prekluzívnej lehoty k vzniku poistného vzťahu medzi stranami sporu. Pre uzavretie zmluvy všeobecne platí, že ak zmluvné strany osobne jednáajú a je uskutočnený ústny návrh, ktorý nie je prijatý ihneď, návrh zaniká (§ 43b ods. 2 Občianskeho zákonníka). V prípade návrhu poistnej zmluvy zákon vyžaduje okrem splnenia informačných povinností v zmysle § 792a Občianskeho zákonníka aj akceptáciu návrhu v lehote, ktorú uviedol v návrhu, resp. ak ju neuviedol, tak návrh je možné prijať v lehote jedného mesiaca od dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Oneskorená akceptácia návrhu však nemá za následok vznik poistnej zmluvy, poistná zmluva vzniká okamihom, keď predkladateľ návrhu dostane oznámenie o prijatí, ktoré však bolo včasné. Žalovaný v spore nepreukázal, žeby došlo k včasnej akceptácii návrhu na uzavretie poistnej zmluvy žalobkyňou, a preto súdy nižších inštancií správne konštatovali, že poistná zmluva nevznikla.

19. K vymedzenej právnej otázke, týkajúcej sa posúdenia, či môže byť dohodou účastníkov poistnej zmluvy, uzavretej konkludentne o tom, že akceptácia návrhu zmluvy nadobudne účinnosť k inému okamžiku, ako to vyplýva z ustanovenia § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dovolací súd uvádza, že

medzi stranami nedošlo k žiadnej dohode o akceptácii návrhu na prijatie poistnej zmluvy v inej ako zákonnej lehote. Táto lehota nevyplýva z návrhu poistnej zmluvy predloženej žalobkyňou, a preto platí lehota jedného mesiaca vyplývajúca z ustanovenia § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v spore nepreukázal, že by bola dojednaná iná lehota na akceptáciu návrhu. Navyše z obsahu návrhu poistnej zmluvy nevyplýva, žeby jeho súčasťou boli všeobecné poistné podmienky, resp. že by žalobkyňa bola s ich obsahom oboznámená. Nevyplýva to ani z označenia druhu poistenia, lebo z návrhu poistnej zmluvy len vyplýva, označenie produktu „Eurové investičné životné poistenie Pannónia Pro P0214-02, č. návrhu 1200756819, podľa Všeobecných podmienok CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. a Osobitných podmienok Eurového investičného životného poistenia Pannónia Pro“. Podpisom návrhu poistnej zmluvy žalobkyňou nedošlo k ich prijatiu, ani ku konkludentnej akceptácii návrhu na prijatie uplynutím 15 dní od predloženia návrhu, ktorá lehota mala vyplývať zo všeobecných poistných podmienok.

20. Poistenie je dvojstranný, niekedy viacstranný záväzkový vzťah, v ktorom majú účastníci na oboch stranách vzťahu práva a povinnosti. Listina obsahujúca všetky náležitosti poistnej zmluvy nemôže sama osebe odôvodniť úsudok o vzniku poistnej zmluvy podľa ustanovenia § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pokiaľ z nej alebo iných okolností nemožno urobiť zistenia o tom, že navrhovateľ dostal oznámenie akceptantom o prijatí svojho návrhu. Z iného konania akceptantom (napríklad, že sa správal tak, ako by zmluva vznikla, alebo že vyzýval navrhovateľa na zaplatenie poistného), nemožno vznik poistnej zmluvy vyvodíť.

21. Ani zaplatením poistného žalobkyňou v sume 2 400,-eur nedošlo k uzavretiu poistnej zmluvy. Výnimka z obligatórnej písomnej formy poistnej zmluvy, vyplývajúca z ustanovenia § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sa vzťahuje na prípad predloženia návrhu na uzavretie poistnej zmluvy poistiteľom. Za prejav prijatia návrhu poistiteľa zodpovedajúci písomnej forme sa považuje aj zaplatenie poistného v plnej výške a včas. V takom prípade k uzavretiu zmluvy dochádza konkludentným spôsobom.

Z obsahu spisu ale vyplýva, že žalovaný ako poistiteľ predložil žalobkyni kópiu poistnej zmluvy č. 1200756819, vystavenú dňa 5. januára 2015 (č. l. 8 spisu), so stanovením počiatočnej poistnej sumy poistenia vo výške 2 520,-eur za rok. V návrhu poistnej zmluvy predloženej žalobkyňou z 26. novembra 2013 bolo stanovené počiatočné ročné poistné v sume 2 400,-eur, ktorú sumu žalobkyňa zaplatila dňa 27. novembra 2013 (č. l. 15 spisu), ktorého vrátenia sa domáha z titulu bezdôvodného obohatenia. Zmenou výšky počiatočnej poistnej sumy nedošlo k akceptácii návrhu poistnej zmluvy predloženého žalobkyňou. Uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. nebol dôvodný.

22. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu, platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu, sp. zn. IV. ÚS 115/03, sp. zn. III. ÚS 119/03-30).

23. K namietanému porušeniu procesných práv strany v spore, ktoré by malo za následok porušenie práva na spravodlivý proces, dovolací súd uvádza, že uplatnený dôvod v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. nepovažoval za opodstatnený. Napadnuté rozhodnutie spĺňa náležitosti odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 C. s. p., nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti. Odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie, ako aj právnym posúdením dôvodnosti uplatneného nároku. Náležite sa vysporiadal aj s uplatnenými odvolacími námietkami. Tvrdenie žalovaného, týkajúce

sa iných právnych záverov, ku ktorým mal dospieť odvolací súd, je irelevantné. Nie je porušením práva na spravodlivý proces

iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku. Věcná spojitost' odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

24. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietol v zmysle § 448 C. s. p.

25. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle

§ 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému v súlade s § 255 ods. 1 C. s. p. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.